

der ältere ist ein Sohn Mithi's und Vater Udāvasu's, Ūanaka der jüngere ein Sohn Hrasvaroman's und Vater der Sitā (die daher die Beinn. जनकतनया, ०नन्दिनी, ०सुता, जनकात्मजा führt) R. 1, 1, 26, 12, 20, 33, 6, 48, 9, 71, 4, 13, 3, 4, 6. VP. 389. ein Anhänger der Lehre Bhagavant's Bhāg. P. 6, 3, 20. pl. die Nachkommen des Ūanaka MBh. 3, 10637. R. 1, 67, 8, 22. MĀRK. P. 13, 11. UTTARAR. 8, 9, 76, 6, 118, 9. — Andere Könige dieses Namens werden erwähnt VP. 466. 645. RĀGA-TAR. 1, 98. — N. pr. verschiedener Beamter ebend. 7, 1174. 8, 185. 575. 816. 899. 1076. 1133. 1234. 1573. 2354. 2370. — 3) f. जनिका Schwiegertochter (vgl. जनि, जनी) ÇABDAR. im ÇKDR. Mutter ÇKDR. WILS.

जनककाण (ज० + काण) m. der einäugige Ū., N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8, 881.

जनकचन्द्र (ज० + चन्द्र) m. N. pr. verschiedener Männer RĀGA-TAR. 7, 1351. 1561. 1566. 1573. 8, 15, 25, 28, 29, 32, 2332.

जनकता f. nom. abstr. zu जनक 1 und 2, a: परमानन्दसंदोह० SĀH. D. 2, 5. कन्या० KATHĀS. 17, 57.

जनकभद्र (ज० + भद्र) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8, 2485.

जनकराज (ज० + राज) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8, 978. 1002.

जनकारी s. u. जनकारिन्.

जनकल्प (जन + कल्प) adj. ०ल्पा ऋचः (etwa die Ordnung für die Leute enthaltend) heissen die Verse AV. 20, 128, 6 — 11. जनकल्पाः शंसति प्रजा वै जनकल्पा (hier Menschen ähnlich) दिश एव तत्कल्पयित्वा तामु प्रजाः प्रतिष्ठापयति AIR. Br. 6, 32. ÇĀNKH. ÇR. 12, 21, 1.

जनकसप्तरात्र (ज० + स०) m. N. eines Saptāha KĀTJ. ÇR. 23, 3, 10. ĀÇV. ÇR. 10, 3. ÇĀNKH. ÇR. 16, 26, 7. MAÇ. in Verz. d. B. H. 73.

जनकसिंह (ज० + सिंह) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 8, 793. 840. 853. 862. 933. 936. 945. 1048. 1570. 1585.

जनकारिन् m. Lack (अलक्तक) RĀGAN. im ÇKDR. जनकारी nach derselben Aut. u. अलक्तक. — Vgl. जननी.

जनकीय adj. von जन gaṇa गहादि zu P. 4, 2, 138. KĀR. 2 zu 4, 3, 60.

जनकेश्वरतीर्थ (जनक — ईश्वर + तीर्थ) n. N. eines Tīrtha ÇIVA-P. in Verz. d. Oxf. H. 66, b, 12.

जनंगम (जनम्, acc. von जन, + गम) m. ein Kaṇḍāla AK. 2, 10, 20. H. 933. — Vgl. जलंगम.

जनचक्षुस् (जन + चक्षु) n. das Auge der Geschöpfe, von der Sonne HARIV. 8030. — Vgl. जगच्चक्षुस्.

जनत् indecl. eines der heiligen Wörter, die in Litaneien eingefügt werden, ohne erkennbare Bedeutung, wie श्राम् u. s. w. Dass es als eine Form von जन angesehen wurde, dürfte aus folgender Reihe hervorgehen: भूः, स्वाहा, भुवः, स्वः, जनत्, वृधत्, कारत्, रुहत्, तत्, शम्, श्राम् KAUC. 91. 3. 55. 69. 70. 90. — Vgl. जन 1, b, जनलोक, जनलोक, जनस्.

जनता (von जन) f. Genossenschaft von Leuten, Gemeinde, auch religiöse Gemeinde; das Volk, die Unterthanen P. 4, 2, 43. VOP. 7, 35. AK. 3, 3, 43 (42). H. 1422. एकशतं ता जनता या भूमिर्व्याधूनुत AV. 5, 18, 12. जनतामिति TS. 2, 2, 1, 4, 3, 4, 2. यदा खलु वै संवत्सरं जनतायां चरति 2, 4, 4. एकैका वै जनतायामिन्द्रः TBR. 1, 4, 4, 1. कीर्तिस्य पूर्वागच्छति जनतायामप्यतः 2, 3, 1, 3. तस्यै जनतायै कल्पते यत्रैवं विद्वां क्ताता भवति AIR. Br. 1, 7, 9. यथा वै प्रजा एवं वैश्वदेवं तद्यथात्सरं जनता एवं सूक्तानि यथारण्या-

III. Theil.

न्येवं धाय्याः 3, 31, 8, 9. द्विवावयमिमं लोकं गत्ता मज्जनतामसि BHĀG. P. 1, 6, 24. एवं वत्सेश्वरः कुर्वन् जनतानपनोत्सवम् KATHĀS. 18, 28. जनतायाश्च पालः BHĀG. P. 4, 17, 9. 5, 4, 15. VARĀH. BRH. S. 50, 7, 44. RĀGA-TAR. 3, 28, 4, 129. ÇIÇ. 9, 14. NALOD. 1, 4. die Geschöpfe, die Menschheit BHĀG. P. 5, 10, 8. देवयोगमव्यक्तदिष्टं जनताङ्ग धत्ते 1, 13. RĀGA-TAR. 2, 52.

जनत्रा (जन + त्रा von त्र) f. Sonnenschirm WILS.

जनदेव (जन + देव) m. König MBh. 12, 7883. BHĀG. P. 8, 19, 2.

जनदत् (von जनत्) adj.: अग्रये तपस्वते जनदत्ते पावकवते स्वाहा AIR. Br. 7, 8. PAÑKAV. Br. 12, 7, 8. ÇĀNKH. ÇR. 3, 19, 15.

जनघा in der Formel स्तुतो ऽसि जनघाः TBR. 1, 1, 1, 1, 2. Statt dessen जनघायः PAÑKAV. Br. 1, 4; vgl. übrigens VS. 7, 12, 13 und 5, 31.

जनन (von जन् 1) adj. f. ई zeugend, gebärend; erzeugend, hervorruhend, verursachend; am Ende eines comp.: स्त्रीजननी M. 9, 81. भय० MBh. 1, 1183. प्रीति० 3, 1446. — 12, 2638. 13, 5109. HARIV. 4582. 10795. R. 5, 1, 90. VIKR. 50. VARĀH. BRH. S. 9, 10, 14. 32, 12, 47, 8. 67, 91 (92). 70, 5, 73, 4. — 2) m. Erzeuger, Schöpfer: सोमोपूषणा जनना रयीणां जनना दिवा जनना पृथिव्याः RV. 2, 40, 1. — 3) f. ०नी a) Gebälerin, Mutter AK. 2, 6, 1, 29. H. 557. MED. n. 66. ÇĀNKH. ÇR. 15, 17, 15. M. 9, 192. JĀGĀ. 1, 63. N. 16, 25, 20, 27. DAÇ. 2, 35. SUÇR. 1, 110, 9. RAGH. 2, 61. PANĀT. 1, 36. KATHĀS. 4, 18. BHĀG. P. 1, 6, 6. — b) Fledermaus (vgl. जतु, जतुका, जतुनी) ÇABDAR. im ÇKDR. — c) Lack (vgl. जतु, जतुका) RĀGAN. im ÇKDR. — d) N. verschiedener Pflanzen: α) = जनी ÇABDAR. im ÇKDR. — β) = यूथिका ÇABDAR. im ÇKDR. — γ) = कटुका. — δ) = मज्जिष्ठा RĀGAN. im ÇKDR. — e) Mitleid MED. — 4) n. a) Geburt; das Entstehen, das Sichzeigen; das Erzeugen, Verursachen AK. 1, 1, 4, 8. H. 1367. MED. वीरजननं वै

स्तोमः PAÑKAV. Br. 21, 9. यम० KĀTJ. ÇR. 25, 4, 35. M. 3, 61. यो गर्भो जननाय प्रपद्यते SUÇR. 1, 278, 18. उपचय०, प्रद्व्य० 2, 20, 48, 15, 58, 17. कृत् द्वितीयमिदमाशाजननम् ÇĀK. 104, 17. अपूर्वाणां (अस्त्राणां) च जनने शक्तः R. 1, 23, 17. वैरप्रसङ्ग० 3, 13, 8. अन्योऽन्यशोभा० KUMĀRAS. 1, 43. SĀNKHĀJAK. 12. — b) Geburt so v. a. Leben: पूर्वं जनने in einer früheren Geburt, in einem früheren Leben KUMĀRAS. 1, 54. जननात्तरं ÇĀK. 99. — c) Stamm, Geschlecht AK. 2, 7, 1. H. 503. MED. — Vgl. इन्द्रजनन, मेधा०.

जननि f. 1) (dem Metrum zu Liebe) = जननी Mutter VARĀH. BRH. S. 6, 10. — 2) Geburt WILS. — 3) N. einer Pflanze, = जनी ÇABDAR. im ÇKDR.

जनतप (जनम्, acc. von जन, + तप) m. N. pr. eines Mannes; s. जानतपि.

जनपदं (जन + पद) m. TRĪK. 3, 3, 5. SIDDH. K. 249, b, 4 v. u. Volksge-meinde, Völkerschaft, das Volk im Gegens. zum Fürsten (sg. und pl.); Reich, Land AK. 2, 1, 8. TRĪK. 3, 3, 207. H. 947. an. 4, 140. MED. d. 48. घ्रास्य तं जनपदं पूर्वा कीर्तिर्गच्छति TBR. 2, 3, 9, 9. ये के च परेण किमवत्तं जनपदा उत्तरकुरव उत्तरमद्वा इति AIR. Br. 8, 14. यथा मद्काराजो जनपदान्गृहीत्वा स्वे जनपदे यथाकामं परिवर्तेत ÇAT. Br. 14, 5, 1, 20. 13, 4, 3, 17. कुल, ग्राम, जनपद KAUC. 94. ĀÇV. GRHJ. 1, 7. KĀTJ. ÇR. 22, 2, 22. 11, 34. समान० 25, 14, 8. पृथग्ज० LĀTJ. 1, 11, 13. 9, 10, 16. कुलानि ज्ञातीः श्रेणीश्च गणाञ्जनपदानिपि JĀGĀ. 1, 360. एक, कुल, ग्राम, जनपद, पृथिवी PAÑĀT. III, 81. श्रावसका जनपदाः VARĀH. BRH. S. 5, 64. जनं जनपदा नित्यमर्चयति नृपार्चितम् HIT. II, 76. जनपद्वधू MEGH. 16. P. 4, 1, 169. 6, 2, 102. प-